

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 509/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. O., T., ktorou namieta porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave súvisiacim s vybavovaním jej sťažnosti na priet'ahy zo 14. mája 2012 podanej v konaní o povolenie obnovy konania v trestnej veci M. Z. vedenej Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 1 T 13/2002 a jeho prípisom sp. zn. Spr. 303/12 z 19. júna 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. O. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2012 doručená sťažnosť M. O., T. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej

len „krajský súd“) súvisiacim s vybavovaním jej sťažnosti na prietahy zo 14. mája 2012 podanej v konaní o povolenie obnovy konania v trestnej veci jej druha M. Z. (ďalej aj „druh sťažovateľky“) vedenej krajským súdom pod sp. zn. 1 T 13/2002 a jeho prípisom sp. zn. Spr. 303/12 z 19. júna 2012.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je družkou odsúdeného M. Z. Dňa 2. apríla 2012 podal druh sťažovateľky návrh na obnovu konania v jeho trestnej veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 1 T 13/2002, v ktorej bol právoplatne odsúdený a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý v súčasnosti vykonáva.

Sťažovateľka sa podaním zo 14. mája 2012 adresovaným predsedovi krajského súdu sťažovala na prietahy v konaní o návrhu na obnovu konania v trestnej veci jej druha M. Z. vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 13/2002.

Na sťažnosť sťažovateľky reagoval predseda krajského súdu prípisom sp. zn. Spr. 303/12 z 19. júna 2012, v ktorom jej oznámil, že *„Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 757/2004 Z. z. sťažnosť, ktorá smeruje proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môže podať len strana v konaní.*

Nie ste preto oprávnená osoba na podanie sťažnosti v zmysle ust. § 62 ods. 1 cit. zákona.“. Z citovaného vyplýva, že predseda krajského súdu sa de facto odmietol sťažnosťou sťažovateľky na prietahy v označenom konaní zaoberať.

Sťažovateľka zastáva názor, že bolo povinnosťou predsedu krajského súdu sa jej sťažnosťou na prietahy v konaní meritórne zaoberať a vybaviť ju spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 55 Trestného poriadku. Sťažovateľka ako družka odsúdeného M. Z. tvrdí, že má v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku právo podávať opravné prostriedky, pričom napadnutým postupom a prípisom krajský súd *„odmietol mojej osobe ako družke odsúdeného (doklad o vzťahu vid' príloha č. 4) prístup na súd“.*

Sťažovateľka namieta tiež skutočnosť, že jej sťažnosť na prietahy v konaní o obnove konania vybavovala, ako to vyplýva z prípisu krajského súdu sp. zn. Spr. 303/12 z 19. júna

2012, JUDr. Š., ktorá je manželkou prokurátora Krajskej prokuratúry v Trnave JUDr. L. Š., ktorý proti druhovi sťažovateľky podal na krajskom súde obžalobu v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1 T 13/2002.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka žiada, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Právo sťažovateľa zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru na prístup na súd vo veci sťažnosti na prieťahy konania zo dňa 14. 05. 2012 odmietnutie KS v Trnave konať o sťažnosti porušené bolo.

2. Právo sťažovateľa zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru na nezaujatosť a nestrannosť rozhodovania KS v Trnave o sťažnosti z 14. 05. 2012 na prieťahy konania zaujatou p. JUDr. D. Š. porušené bolo. JUDr. D. Š. sa vylučuje z ďalšieho konania vo veci sťažnosti sťažovateľky zo dňa 14. 05. 2012 vo veci sp. zn. 5 Ntok/1/2012 a veci sp. zn. 1 T 13/02 v príslušnosti KS TT.

3. Právo sťažovateľa na konanie bez prieťahov vo veci sťažnosti zo dňa 14. 05. 2012 tým, že o sťažnosti dodnes nie je rozhodnuté porušené bolo.

4. Zrušuje sa rozhodnutie KS TT zo dňa 19. 6. 2012 sp. zn. Spr. 303/12 odmietnutie sťažnosti zo dňa 14. 05. 2012.

5. Sťažovateľovi súd priznáva primerané zadosťučinenie v peniazoch ako náhradu nemajetkovej ujmy za prieťahy konania o sťažnosti vo výške 10.000 eur (slovom Desiat tisíc eur) sumu, ktorú je sťažovateľovi povinný vyplatiť KS v Trnave do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa § 10 ods. 11 Trestného poriadku subjekt trestného konania je každý, kto má a vykonáva vplyv na priebeh konania a komu tento zákon na uskutočnenie tohto vplyvu priznáva určité procesné práva alebo ukladá povinnosti. V konaní pred súdom je stranou

ten, proti komu sa vedie trestné konanie, poškodený, zúčastnená osoba a prokurátor; rovnaké postavenie ako strana má aj zástupca občianskeho združenia, dôveryhodná osoba, ako aj iná osoba, na ktorej návrh alebo žiadosť sa konanie vedie alebo ktorá podala opravný prostriedok a v konaní proti mladistvému aj orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Z konkrétnych okolností posudzovanej veci vyplýva, že sťažovateľka nie je v predmetnej trestnej veci ani jedným zo subjektov vymenovaných v § 10 ods. 11 Trestného poriadku; napokon, ani samotná sťažovateľka v sťažnosti netvrdí, že by bola stranou v predmetnom trestnom konaní.

Sťažovateľka svoje oprávnenie podať sťažnosť pre prietáhy v trestnom konaní týkajúcom sa jej druha odvodzuje od svojho postavenia družky odsúdeného, keďže v zmysle niektorých ustanovení Trestného poriadku má ako družka obžalovaného, resp. odsúdeného okrem iného právo podávať v jeho prospech opravné prostriedky, návrh na obnovu konania, dovolanie, atď.

Ústavný súd nespochybňuje, že Trestný poriadok umožňuje určitým osobám, a to príbuzným obžalovaného v priamom rade, jeho súrodencom, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi a druhovi, podávať opravné prostriedky (§ 308 ods. 2 Trestného poriadku), ako aj mimoriadne opravné prostriedky (§ 369 ods. 5 a § 396 ods. 3 Trestného poriadku), pričom v týchto prípadoch je potrebné tieto osoby považovať za stranu konania. Návrh na obnovu konania v trestnej veci druha sťažovateľky ale podal, ako to vyplýva zo sťažnosti sťažovateľky zo 14. mája 2012 na prietáhy v konaní adresovanej predsedovi krajského súdu, samotný odsúdený M. Z.

Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prietahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prietahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákoľvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí

bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

Z už uvedeného je zrejmé, že sťažovateľku nemožno považovať za stranu trestného konania v konaní o návrhu odsúdeného M. Z. na obnovu konania v jeho trestnej veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 13/2002, a je celkom irelevantné, kto konkrétne a s akým pomerom k veci vybavoval sťažnosť sťažovateľky na prietahy v konaní, keďže sťažovateľka nebola oprávnenou osobou na podanie takejto sťažnosti, a to ani v zmysle ustanovenia § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ani v zmysle § 62 ods. 1 zákona o súdoch. Z tohto dôvodu odmietol ústavný súd sťažnosť ako zjavne neodôvodnenú.

Navyše, z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že postup pri vybavovaní sťažností, resp. prešetrovaní ich vybavenia podľa zákona o súdoch nemožno považovať *ratione materiae* za súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. V posudzovanom prípade totiž sťažovateľka namieta postup administratívneho charakteru upravený zákonom o súdoch, v rámci ktorého sa nerozhoduje bezprostredne o právach, resp. povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb. Táto špecifická oblasť preto nespadá podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu pod garancie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. IV. ÚS 241/07, IV. ÚS 210/2011).

Uvedené skutočnosti vylučujú možnosť existencie takej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom predsedu krajského súdu, ako aj jeho prípisom a namietaným

porušením práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. IV. ÚS 260/07), ktorá by zakladala relevantný dôvod na vyslovenie jeho porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2012